Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle

Lisävastine
26.11.2021

VN/24984/2020

HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAIKSI REKRYTOINTITUKIKOKEILUSTA JA SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI (HE 160/2021 VP)

Hallituksen esityksessä (HE 160/2021 vp) ehdotetaan säädettäväksi laki rekrytointitukikokeilusta (1. lakiehdotus) sekä muutettavaksi väliaikaisesti julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) 13 luvun 1 §:ää (2. lakiehdotus), tulotietojärjestelmästä annetun lain (53/2018) 13 §:ää (3. lakiehdotus) ja rikosrekisterilain (770/1993) 4 a §:ää (4. lakiehdotus). Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 13 luvun 1 §:ää ehdotetaan muutettavaksi myös hallituksen esityksessä laiksi Työkanava Oy -nimisestä osakeyhtiöstä ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 198/2021 vp) ja hallituksen esityksessä työ- ja elinkeinohallinnon asiakastietojen käsittelyä ja palvelualustaa koskevaksi lainsäädännöksi (HE 225/2021 vp). Edellä mainittuihin esityksiin sisältyvät lait on ehdotettu tulemaan voimaan 1.1.2022 ja 2.5.2022.

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta on pyytänyt työ- ja elinkeinoministeriöltä ehdotusta siitä, miten esityksen 160/2021 vp 2. lakiehdotus, joka on tarkoitettu olemaan voimassa väliaikaisesti, sovitetaan yhteen muiden samaan lainkohtaan kohdistuvien toistaiseksi voimassa oleviksi tarkoitettujen muutosehdotusten kanssa. Työ- ja elinkeinoministeriö toteaa, että yhteen sovittaminen voisi tapahtua siten, että 2. lakiehdotukseen sisältyvä väliaikainen muutos toteutettaisiin 13 luvun 1 §:n muuttamisen sijasta lisäämällä 13 lukuun väliaikaisesti uusi 1 a § (ks. liite).

Toteuttamalla muutos em. tavalla HE 198/2021 vp sisältyvällä lakiehdotuksella ei olisi vaikutusta väliaikaisesti lisättävään 1 a §:ään. Sen sijaan HE 225/2021vp käsittelyn yhteydessä väliaikaisen 1 a §:n pykälän sanamuotoa tulisi muuttaa vastaamaan ko. esityksessä ehdotettua sääntelyä. Laissa ei enää säädettäisi työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmästä, vaan tietojen käyttötarkoituksista. Tässä yhteydessä väliaikaisesti lisättävä 1 a § ja sen otsikko tulisi muuttaa kuulumaan esim. seuraavasti

1 a §

Tietojen käyttäminen rekrytointitukikokeilussa

Sen lisäksi, mitä 1 §:n 1 momentissa säädetään, *asiakkaiden ja julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen tuottajien tietoja voidaan käyttää* rekrytointitukikokeilusta annetun lain (/) toimeenpanossa.

Perustuslakivaliokunnan lausunto

Perustuslakivaliokunta on työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle antamassaan lausunnossa (PeVL 42/2021 vp) kiinnittänyt huomiota 1. lakiehdotuksen 12 §:n 2 momentin sääntelyyn, jonka mukaan työ- ja elinkeinoministeriöllä olisi oikeus saada salassapitosäännösten estämättä kokeilun arvioimiseksi välttämättömät tiedot kokeilu- ja verrokkiryhmien yritysten liikevaihdosta, liikevoitosta, työntekijöistä, työsuhteista, maksetuista palkoista ja yrittäjätuloista ja muista seikoista. Perustuslakivaliokunta katsoo, että ehdotetun sääntelyn ja sen perustelujen valossa jää epäselväksi, miksi arvioinnin toteuttajan lisäksi myös ministeriöllä on ehdotettu tiedonsaantioikeus. Valiokunnan mukaan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan on syytä täydentää sääntelyä vähintään siten, että ministeriön tiedonsaantioikeuden tarkoitus käy ilmi siitä.

Ehdotetun sääntelyn mukaan työ- ja elinkeinoministeriö teettää kokeilusta arvioinnin. Arviointi on tarkoitus teettää ulkopuolisilla tutkijoilla, joten ministeriöllä ei ole välttämätöntä tarvetta tietojen saamiseen. Em. vuoksi. 1. lakiehdotuksen 12 § :n 2 momentista tulisi poistaa työ- ja elinkeinoministeriön tiedonsaantioikeus, jolloin ko. lainkohta kuuluisi seuraavasti:

> Arvioinnin toteuttajalla on oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä Verohallinnolta ja muilta viranomaisilta sekä Eläketurvakeskukselta tiedot kokeilu- ja verrokkiryhmien yritysten liikevaihdosta, liikevoitosta, työntekijöistä, työsuhteista, maksetuista palkoista ja yrittäjätuloista ja muista seikoista, jotka ovat välttämättömiä arvioinnin toteuttamiseksi.

Pykäläviittaukset

HE 160/2021 vp 1. lakiehdotuksen 9 §:ssä ja 4. lakiehdotuksen 4 a §:n 2 momentissa viitataan 6 §:n 1 momentin 3 kohtaan. Em. viittausten tulisi kohdistua 6 §:n 2 momentin 3 kohtaan. Myös 1. lakiehdotuksen 10 §:n 3 momentissa oleva viittaus edellä olevaan 3 momenttiin tulisi muuttaa viittaukseksi edellä olevaan 2 momenttiin.

Ylijohtaja, osastopäällikkö Marja-Riitta Pihlman

Vanhempi hallitussihteeri Kirsi Hyttinen

Liite

Laki

julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 13 luvun väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään väliaikaisesti julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) 13 lukuun uusi 1 a § seuraavasti:

13 luku

Työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmä

1 a §

Asiakastietojärjestelmän käyttäminen rekrytointitukikokeilussa

Sen lisäksi, mitä 1 §:n 1 momentissa säädetään, työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmää käytetään rekrytointitukikokeilusta annetun lain (/) toimeenpanossa.

.

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2033

_____